

(ร่าง) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ....

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕(๓) มาตรา ๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง กำหนด (๑) ให้มีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ประกอบกับกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๑๕ กำหนดหลักการการสะสมผลการเรียนรู้ให้กระทำได้โดยระบบคลังหน่วยกิต เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับอุดมศึกษา จึงสมควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ .. / ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ .. .. พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมีมติให้ออกประกาศแนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“คลังหน่วยกิต” หมายถึง ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและผลการศึกษสำหรับผู้เรียน ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิ หลักสูตรเพื่อรับปริญญา หลักสูตรฝึกอบรม การสร้างประสบการณ์ โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้ด้วย

“การศึกษาในระบบ” หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

“การศึกษานอกระบบ” หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

“ผลการเรียน” หมายถึง ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษาในระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต่ระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

“ผู้เรียน” หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๒ การดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษาตามประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- (๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ไว้ในคลังหน่วยกิต

ข้อ ๓ คลังหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

(๑) คลังหน่วยกิตประกอบด้วย คลังหน่วยกิตที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้ใช้ประโยชน์ได้ และคลังหน่วยกิตกลางที่ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนากำลังคนในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ คลังหน่วยกิตที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาต้องเชื่อมต่อกันได้กับคลังหน่วยกิตกลางในรูปแบบดิจิทัล

(๒) ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบหน่วยกิตและสะสมในคลังหน่วยกิตได้ตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ ในคลังหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต และระยะเวลาในการเรียน ทั้งนี้ ต้องมีความทันสมัยต่อความก้าวหน้าในศาสตร์นั้นๆ

(๔) ข้อมูลหน่วยกิตที่สะสมไว้ในคลังหน่วยกิตเป็นของผู้เรียน และการดำเนินการใดๆ ต้องเป็นไปตามความประสงค์ของผู้เรียน

ข้อ ๔ การสะสมหน่วยกิตในคลังหน่วยกิตตามประกาศฉบับนี้ สามารถดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

(๑) การเรียนรายวิชาและหลักสูตรต่างๆ ที่จัดการเรียนการสอนโดยสถาบันอุดมศึกษา

(๒) การเรียนที่ได้จากการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ผ่านกระบวนการเทียบโอนโดยสถาบันอุดมศึกษาตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๕ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในคลังหน่วยกิตในสถาบันอุดมศึกษา มากกว่าหนึ่งแห่งได้

(๒) การสะสมหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียน ให้ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถสะสมหน่วยกิตไว้ในคลังหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนได้ รวมถึงสะสมไว้ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

(๓) การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๖ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในคลังหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา หรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ให้บันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่ระดับคะแนนที่สอบได้

(๒) กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้บันทึกตามวิธีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่ระดับคะแนน และให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๗ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในคลังหน่วยกิต เพื่อไปใช้ในการศึกษาเพื่อรับปริญญา ให้เป็นไปตามระเบียบการเทียบโอนของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องสอดคล้องตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้การให้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรใดๆ ต้องเป็นไปตามระเบียบของสถาบันอุดมศึกษา

คลังหน่วยกิตกลางสามารถออกไปแสดงผลการศึกษา (Transcript) เพื่อใช้ในการแสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๘ สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะดำเนินการคลังหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ยื่นขอขึ้นทะเบียนต่อคณะกรรมการ โดยความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

(๒) ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดระเบียบคลังหน่วยกิต ที่ครอบคลุมตั้งแต่การรับผู้เรียนเข้ามาสะสมหน่วยกิต การสะสมหน่วยกิต (Credit Depository) จากผลการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การเรียกใช้หน่วยกิต (Credit Reimbursement) รายละเอียดของผู้เรียน (Learner Attributes) รายละเอียดที่มาของหน่วยกิตที่สะสมไว้ (Credit Attributes) การทำให้มั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและหน่วยกิตที่สะสมไว้มีคุณภาพ (Quality) มีความพร้อมใช้ (Availability) มีความมั่นคง (Security) และการยืนยันตัวตนของผู้เรียน (Authentication) แล้วจัดทำเป็นข้อเสนอขอขึ้นทะเบียนที่มีรายละเอียดข้างต้นครบถ้วน เพื่อให้คณะกรรมการใช้พิจารณาขึ้นทะเบียน

(๓) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมประกาศรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านการขึ้นทะเบียนต่อสาธารณะ

(๔) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี

ข้อ ๙ การเปิดดำเนินการหลักสูตรในระบบคลังหน่วยกิตที่สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการอยู่ หรือที่สถาบันอุดมศึกษาแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบ ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามประกาศนี้แล้ว แต่ต้องดำเนินการขอขึ้นทะเบียน ภายใน ๓ ปี

ฉบับประชากรณ์ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน
คลังหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์และแนวปฏิบัติของ
ประกาศนี้ได้

ข้อ ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องใน
คลังหน่วยกิตก่อนส่งไปสู่คลังหน่วยกิตกลาง และรับผิดชอบต่อความเสียหายและเยียวยาผลกระทบที่จะเกิดขึ้น
หากมีการกระทำใดๆ ที่เชื่อได้ว่าข้อมูลหน่วยกิตที่ส่งให้กับคลังหน่วยกิตกลางเป็นไป
โดยไม่สุจริต หรือไม่มีความพร้อมตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘(๒) คณะกรรมการสามารถเพิกถอนการขึ้นทะเบียน
พร้อมประกาศให้สาธารณะทราบได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ
นอกเหนือจากที่กำหนดในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัย
ของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

แบบแสดงความคิดเห็นต่อ
ร่าง ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ....

กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (๒๗ กันยายน ๒๕๖๕) โดยกำหนดให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) จึงได้จัดทำร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. .... เพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักการสะสมผลการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว

ในการนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ผู้ที่มีส่วนได้เสียร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่าง ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. .... เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างระเบียบดังกล่าวต่อไป

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ความคิดเห็น

ประเภทสถาบันอุดมศึกษาประเภทสถาบันอุดมศึกษาที่ท่านสังกัด

- ☐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด อว.
- ☐ สถาบันอุดมศึกษานอกสังกัด อว.
- ☐ อื่นๆ

๒. ประเด็นและข้อเสนอแนะต่อร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ....

ข้อ ๑ คำนิยามศัพท์

- ☐ เห็นด้วย
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๓ หลักการของคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๔ การดำเนินการสะสมหน่วยกิตในคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการสะสมหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๖ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ในคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๗ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ไปใช้ในการศึกษาเพื่อรับปริญญา

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๘ การดำเนินการเมื่อสถาบันประสงค์ทำคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๙ การดำเนินงานของคลังหน่วยกิตที่ดำเนินการอยู่หรือแจ้งให้ สป.อว. ทราบ

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๑๐ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานคลังหน่วยกิต

- ☐ เห็นด้วย
☐ ไม่เห็นด้วย
☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อ ๑๑ การตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

☐ เห็นด้วย

☐ ไม่เห็นด้วย

☐ ข้อเสนอแนะ .....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

- โปรดตอบแบบสอบถาม และส่งคืนมายัง กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัด
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผ่านทางไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
(kanjana.w@mhesi.go.th) ภายในวันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕